

KOMENTÁŘ

11. 9. 2023

Demografický vývoj v Jihomoravském kraji v 1. až 2. čtvrtletí 2023

Počet obyvatel Jihomoravského kraje se za 6 měsíců roku 2023 zvýšil o 5 358 osob, a to pouze zásluhou stěhování, přirozenou cestou by se počet obyvatel kraje snížil. Proti stejnému období minulého roku poklesl počet zemřelých, ještě více se však snížil i počet živě narozených. Poklesl počet přistěhovalých, zatímco počet vystěhovalých vzrostl. Počet sňatků, stejně jako rozvodů klesl.

Podle předběžných výsledků žilo na území Jihomoravského kraje k 30. červnu 2023 celkem 1 222 558 obyvatel, za 6 měsíců se jejich počet zvýšil o 5 358 osob. Migrační přírůstek počtu obyvatel plně pokryl a převýšil úbytek obyvatel přirozenou cestou. Do Jihomoravského kraje se přistěhovalo o 6 341 osob více, než se z kraje vystěhovalo. Zemřelo o 983 osob více, než se v kraji živě narodilo. Nárůst počtu obyvatel byl zaznamenán ve všech krajích s výjimkou Ústeckého. Počet obyvatel ČR se zvýšil o 46,0 tis., a to také jen zásluhou stěhování.

Tab. 1 Počet obyvatel v Jihomoravském kraji a jeho okresech v 1. až 2. čtvrtletí 2023

(předběžné údaje)

	Stav k 1. lednu 2023			Stav k 30. červnu 2023			Rozdíl (přírůstek / úbytek obyvatel od počátku roku)		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Jihomoravský kraj	1 217 200	596 399	620 801	1 222 558	598 579	623 979	5 358	872	1 126
v tom okresy:									
Blansko	110 046	54 161	55 885	110 575	54 380	56 195	529	219	310
Brno-město	396 101	191 980	204 121	398 187	192 920	205 267	2 086	940	1 146
Brno-venkov	231 056	113 882	117 174	232 389	114 493	117 896	1 333	611	722
Břeclav	117 576	57 585	59 991	118 440	57 833	60 607	864	248	616
Hodonín	152 119	74 997	77 122	151 903	74 848	77 055	-216	-149	-67
Vyškov	94 274	46 615	47 659	94 827	46 836	47 991	553	221	332
Znojmo	116 028	57 179	58 849	116 237	57 269	58 968	209	90	119

V Jihomoravském kraji se počet obyvatel **snížil jen v okrese Hodonín** (o 216 osob). Ve všech okresech kraje byl vykázán přirozený úbytek obyvatel a migrační přírůstek obyvatel.

Podle dosud dostupných údajů se v Jihomoravském kraji za 6 měsíců roku 2023 **živě narodilo 5 208 dětí**, což bylo ve srovnání s 1. pololetím roku 2022 o 896 dětí méně. Mezi narozenými dětmi zpravidla převažují chlapci (v 1. až 2. čtvrtletí 2 641 chlapců a 2 567 děvčat). V okrese Blansko ale chlapci tvořili jen 45,8 % z živě narozených dětí, naproti tomu v okrese Hodonín chlapci tvořili 55,0 % narozených dětí. **Mimo manželství** se v 1. pololetí roku 2023 narodilo 2 289 dětí (meziročně o 387 dětí méně), tedy **44,0 % z živě narozených** (v rámci ČR to bylo 47,7 %). Nejvyšší podíl narozených mimo manželství byl v okrese Znojmo (56,4 %), nejnižší v okrese Brno-venkov (38,6 %).

Podle předběžných výsledků v Jihomoravském kraji v 1. pololetí roku 2023 **zemřelo 6 191 osob** (3 110 mužů a 3 081 žen), což bylo o 530 osob méně než ve stejném období předcházejícího roku, tedy období, které bylo

KOMENTÁŘ

ovlivněno doznívající nepříznivou epidemickou situací. Nejvyšší hrubá míra úmrtnosti v letošních prvních 6 měsících byla v okrese Hodonín, na 1 000 obyvatel zde připadlo 5,82 zemřelých. Ve struktuře zemřelých podle věku byla v kraji nejpočetnější skupina zemřelých ve věku 80 až 89 let (32,4 % zemřelých) a ve věku 70 až 79 let (27,7 %). Mezi zemřelými bylo i 8 dětí do 1 roku.

Do Jihomoravského kraje se v průběhu prvních 6 měsíců roku 2023 **přistěhovalo 15 353 osob**, tedy o 14 712 osob méně než ve srovnatelném období předcházejícího roku. Ve srovnání s tímto prvním pololetím roku 2022, kdy k nám dorazila migrační vlna z Ukrajiny, to sice znamená téměř 50% pokles, nicméně oproti průměru stejných období let 2014 až 2021 je to počet více jak 2,5násobný. Z ostatních krajů ČR se přistěhovalo 5 976 osob (38,9 % přistěhovalých) a 9 377 osob ze zahraničí (61,1 % přistěhovalých). Naprostá většina přistěhovalých z ciziny mířila do Brna (4 995 osob čili 53,3 % krajského celku).

Ve stejném období se z kraje **vystěhovalo 9 012 osob** (o 4 377 osob více než v prvním pololetí roku 2022). Do ostatních krajů ČR se vystěhovalo 6 303 osob (69,9 % vystěhovalých) a 2 709 osob se odstěhovalo do zahraničí (30,1 % vystěhovalých).

Saldo vnitřního stěhování bylo záporné - z jiných krajů se přistěhovalo o 327 osob méně, než se do jiných krajů ČR vystěhovalo. **Saldo zahraničního stěhování bylo kladné** (počet přistěhovalých z ciziny převýšil počet do ciziny vystěhovalých o 6 668 osob), počet obyvatel v kraji se tak stěhováním zvýšil o 6 341 osob.

Tab. 2 Pohyb obyvatelstva v Jihomoravském kraji v 1. až 2. čtvrtletí

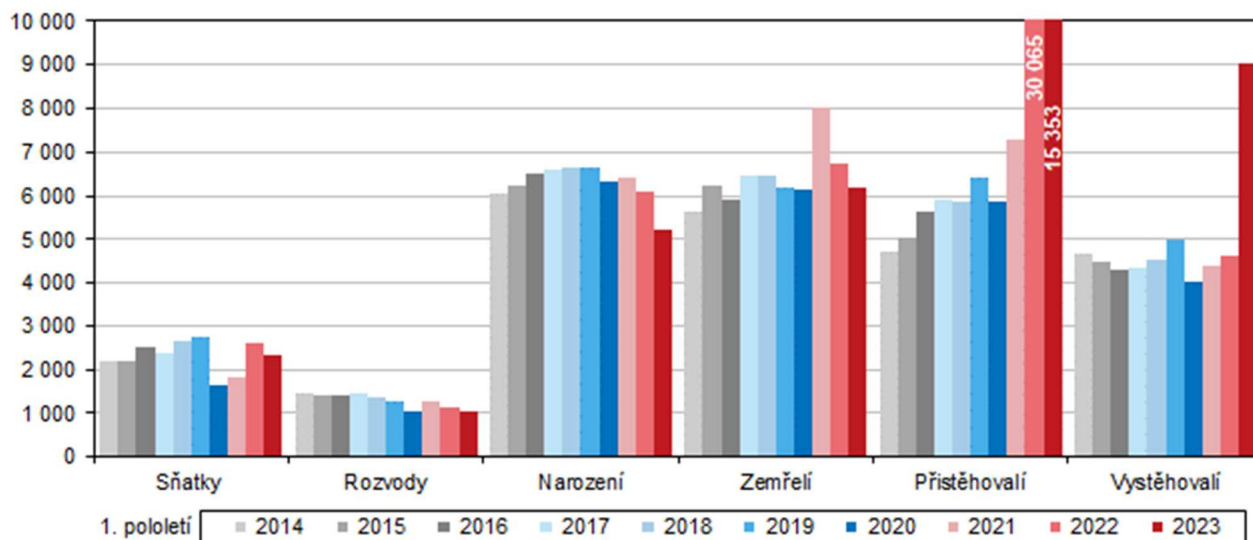
(za 1. až 2. čtvrtletí 2023 předběžné údaje)

	1. až 2. čtvrtletí roku										Rozdíl 2023- 2022
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Sňatky	2 178	2 190	2 523	2 397	2 670	2 731	1 655	1 826	2 617	2 317	-300
Rozvody	1 472	1 426	1 431	1 455	1 352	1 293	1 046	1 259	1 132	1 035	-97
z toho s dětmi	805	803	821	.	793	774	615	814	.	579	x
Živě narození	6 061	6 223	6 510	6 587	6 654	6 628	6 309	6 426	6 104	5 208	-896
z toho mimo manželství	2 463	2 661	2 761	2 849	2 899	2 760	2 741	2 787	2 676	2 289	-387
Zemřelí	5 615	6 247	5 898	6 459	6 461	6 184	6 149	8 023	6 721	6 191	-530
Přirozený přírůstek	446	-24	612	128	193	444	160	-1 597	-617	-983	x
Přistěhovalí	4 722	5 035	5 650	5 893	5 881	6 420	5 879	7 282	30 065	15 353	-14 712
z toho z ciziny	1 729	2 014	2 323	2 400	2 576	2 941	2 886	3 768	26 469	9 377	-17 092
Vystěhovalí	4 685	4 470	4 313	4 356	4 552	5 001	4 044	4 413	4 635	9 012	4 377
z toho do ciziny	1 736	1 419	480	1 183	1 353	1 697	1 044	952	1 061	2 709	1 648
Přírůstek stěhováním	37	565	1 337	1 537	1 329	1 419	1 835	2 869	25 430	6 341	x
Celkový přírůstek	483	541	1 949	1 665	1 522	1 863	1 995	1 272	24 813	5 358	x

V průběhu prvního pololetí roku 2023 bylo podle předběžných údajů **uzavřeno 2 317 manželství**, což bylo o 300 méně než ve stejném období předcházejícího roku. Dvě třetiny sňatků (66,6 %) uzavírali oba snoubenci svobodní.

KOMENTÁŘ

Graf 1 Pohyb obyvatelstva v Jihomoravském kraji v 1. až 2. čtvrtletí

Poznámka:

Veškeré údaje se týkají občanů České republiky a cizinců s trvalým pobytem v České republice, občanů třetích zemí s přechodným pobytem na území České republiky na základě dlouhodobého víza (nad 90 dnů) nebo povolení k dlouhodobému pobytu, občanů zemí EU, Norska, Švýcarska, Islandu, Lichtenštejnska a jejich rodinných příslušníků s hlášeným přechodným pobytem na území České republiky a cizinců s platným azylem v České republice. Od roku 2022 jsou do obyvatelstva zahrnovány osoby s udělenou dočasnou ochranou v České republice s obvyklým pobytem v ČR. Údaje zohledňují rovněž události (sňatky, narození a úmrtí) českých občanů s trvalým pobytem na území ČR, které nastaly v cizině a byly zaregistrovány zvláštní matrikou v Brně.

Veškeré údaje za rok 2023 jsou předběžné.

Související odkazy:

Stav a pohyb obyvatelstva v ČR - 1. pololetí 2023

[Veřejná databáze ČSÚ – Obyvatelstvo](#)

Kontakt:

Mgr. Tomáš Svozil

Krajská správa ČSÚ v Brně

e-mail: tomas.svozil@czso.cz

tel.: 542 528 172